

omma seltsi ellama, ent es holi sest middake, kas se neide mele pärrast olli, wai es olle, nink anniwa neile süwwa nink jüwwa, ent es kawwatse sedda, kas ellaja se toido man ka saas omma lomo pärra terwes jäma. Sel wiisil sis sündi, et koddoeffajide lomoliko himmo saiwa põlwest põlweni ümbermude- tus nink ommast pärrisjäedusest ärrawõerutetus, nink sest et neil ennamb es lasta sedda otši, mes neide lomo himmustawa, ehk sedda tagganeda, mes neide lomule wasta om, sis ei olle immes panna, et koddoeffajaja mitte ni priske nink terwe ei olle, kui mõts- ellaja omma, nink et nemma tõbbe nink taudi al puhkawa nink oigawa.

Kui koddoeffaj, ke innemist orjap nink toidap, nink sedda innemine sepärrast kallis peap, haiges jääp, sis se om awalik, et holikas perremees nõu- wo otšip, tedda jälle terwuse mannu awwitada; ent tuhhat ja tuhhat ajastaja tulliwä nink lätsiwä, enne kui innemise naksiwä opma, ellajid targal nink mõistlikul wiisil arstima. Kalendriluggeja tijap es- sike nink mäletap selgeste sedda aiga, et kui lehm ehk hobben haiges jäi, sis minti rutto nõija pärra, ke muud middake es mõista, kui rahwast petta, nink usuti, et temma omma lausuja-sõnnaga nink wina, sola nink tubbakaga, mes temma sallaja karmanin koddowei, kiil hädda ellajide man wõisse parran- dada. Parhilla ke weel om kottuside säratsid imme- tohtrid löida nink petas rahwa rummaluse läbbi ausas. Ent tenno Jummalale! neide arw lät egga ajastaja harwembas, seddamõda kui innemise tar- gembas sawa nink mõistuse waimule maad andwa. Se tarkuse nink mõistuse waim paistap ellaja-arsti- mise-kolidest wälja, mes Saksa-, Prantsuse- nink Inglismaal ammoke jo nink Wennemaal ka jo mõn- ne ajastaja eest saiwa säetus.

Se mõtte, et säratsid ellaja - arstimise - kolisid

wajja om säeda, tulli, ni kui jo mitto hä, tarwiliko mõtte, se läbbi, et ütstõrd ütš suur õnnetus johto. Se saap nüüd pea 150 ajastaja, kui ütš ellajakatt, süggawast hommungo-ma sissest, Tatri-ma poolt, tul- len pea koggona Euroopa maad üttest otsast tõiste läbbikawwe. Es moijo se hädda wasta ei nõide, ei ka mu kellese tarkus, es taggane ka hädda palla- wa filmawe nink sõame pällemise nink puhkamise eest, es kulle ka fige targembide innemise - tohtride nõu- wust nink wastatõrkumiseft.

Ent tallomehbel nink mapiddajal ei wõi surem- bat õnnetust sündida, kui tõprakoolmine om, sest tõbras om maharrija rikkus nink wõip tedda ütšinda üllewan piddada; sepärrast nakkati üllembide wallit- suse polest sedda nõuwo wõtma, ellaja-arstimise- kolisid säeda, kos nore innemise piddiwa opma es- ärralikult tõbbitsid ellajid arstima, nink säratse koki tulliwä aigo mõda kigin Euroopa - ma kigin wälja. Ka meie armolik Keiser, kel esameel om fige om- me allambide wasta, wõt sedda hääd asja hõlega ülles nink käst ellaja-arstimise-kolisid mitmin paigun omman suren kigin säeda. Se olli 1848. ajastaja- jal, kui Keisri käsnu pääl ka Tartun särast koki säeti, et ka meie ma tallorahwas ossa saas sest tul- lust, mes säratsest kolist lodetas, nink 22. Januaril 1849. allusteti Tartu ellaja-arstimise-kolin tööd- teggema.

Siin kolin kolitas noort rahwast ellaja - arstis- wälja nink wõetas ka tõbbitsid ellajid arstida, mes sinna tüwwas.

Wiis ajastaja saisap se kool parhilla nink om neide pari ajastaja sissen jo 4300 ellajat ärraarsti- nu, ehk küll rahwa rummalus nink tiggedus es jätta eddimätsest alguseft sedda koki naarmata nink temma tööd nink teggemist laitmata.

Parhilla ke kuultas weel saggede rahwast sedda